

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра теорії та методики початкової освіти

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА РОБОТИ З ДИТЯЧИМИ ТА МОЛОДІЖНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Методичні рекомендації
до виконання самостійної роботи

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форми навчання
спеціальності 013 «Початкова освіта»

Мукачево
МДУ 2023

УДК 37.09

*Розглянуто та рекомендовано до друку
науково-методичною радою
Мукачівського державного університету
протокол № 8 від 23 березня 2023 р.
Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри теорії та методики початкової освіти
протокол №10 від 10 лютого 2023 р.*

Укладач

Надія БРИЖАК – к. пед. наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету

Рецензент

Вікторія ІВАНОВА – д. пед. наук, доцент, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти Мукачівського державного університету

Теорія та методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни для здобувачів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта» / укладач Надія БРИЖАК. - Мукачево : МДУ, 2023. - 45 с. (1,2 др.а)

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, структуру навчальної дисципліни, методичні вказівки до виконання самостійної роботи, перелік тем для самостійного вивчення та завдання до них, питання для підсумкового контролю, а також список рекомендованої літератури.

Видання адресовано здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 013 «Початкова освіта».

© МДУ, 2023

ЗМІСТ

	ВСТУП	4
I	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
II	МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	8
III	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ТА ЗАВДАННЯ ДО НИХ	17
IV.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	34
V	ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	39
VI	СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
	ПРИМІТКИ	45

ВСТУП

«Теорія та методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями» належить до навчальних дисциплін професійно-практичної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта».

Дисципліна «Теорія та методика роботи з дитячими і молодіжними організаціями» має забезпечити якісну підготовку фахівців у галузі педагогіки для роботи з дитячими та молодіжними організаціями, а також у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, він є одним з ефективних засобів теоретичної підготовки, практичного втілення, підвищення педагогічної майстерності майбутніх учителів.

Мета вивчення навчальної дисципліни – оволодіння здобувачами знаннями про історичні аспекти розвитку дитячого та молодіжного руху України, про роль дитячих та молодіжних організацій у соціалізації дитини, формами та методами роботи в дитячих та молодіжних організаціях, особливостями роботи з неформальними групами, формування практичних навичок виховної роботи з дітьми і підлітками в літній період.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- 1) розкрити історію, сучасний стан і тенденції розвитку дитячого руху в Україні;
- 2) ознайомити здобувачів з дитячими та молодіжними організаціями України, їх напрямками, формами і методами діяльності;
- 3) формувати практичні вміння щодо визначення спрямованості і виховних можливостей дитячих та молодіжних організацій;
- 4) виробити у здобувачів вміння і навички самостійної роботи з дітьми та підлітками в умовах літніх канікул;
- 5) озброїти здобувачів методами і прийомами виховання школярів в умовах літньої праці та відпочинку;
- 6) розвивати комунікативні та організаторські здібності здобувачів;

7) формувати у здобувачів навички діяти відповідно своїх професійних обов'язків у конкретних ситуаціях, уміння використовувати набуті знання у практичній професійній діяльності.

Після вивчення курсу здобувач повинен **знати:**

- історію та сучасний стан розвитку дитячого та молодіжного руху в Україні;
- правові та нормативні документи, що регламентують діяльність дитячих та молодіжних організацій;
- теорію створення дитячих та молодіжних організацій;
- мету, завдання, зміст, принципи діяльності дитячих та молодіжних організацій, їх структуру, традиції, символи та ритуали;
- форми та методи роботи з дітьми в дитячих та молодіжних організаціях;
- специфіку педагогічної діяльності в ЛОТ;
- передумови розвитку особистісних якостей дитини в тимчасовому колективі ЛОТ;
- педагогічні чинники розвитку особистості дитини;
- значення фізичного виховання у літньому оздоровчому таборі;
- технологію організації колективних творчих справ з національного виховання в ЛОТ.

вміти:

- виявляти інтереси і потреби дітей та молоді,
- залучати дітей, підлітків, молодь до задоволення своїх інтелектуальних, естетичних, психологічних, соціальних потреб;
- створювати, підтримувати молодіжні організації у їх розвитку;
- сприяти взаємодії педагогічного колективу, батьків, дитячих громадських об'єднань та молодіжних організацій соціального спрямування;
- реалізовувати основні напрями і форми роботи через участь у державних, регіональних та міських соціально-виховних програмах і заходах;

- окреслювати провідні чинники педагогічної діяльності в ЛОТ;
- конкретизувати передумови розвитку особистісних якостей дитини в тимчасовому колективі ЛОТ;
- узагальнювати педагогічні чинники розуміння особистості дитини;
- здійснювати організацію колективних творчих справ з різних напрямів виховання.

Набуті компетентності, що їх забезпечує вивчення дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми: «Початкова освіта».

Кількість годин, які відводяться на вивчення курсу: загальний обсяг – 150 год./ 5 кредитів ECTS (лекцій – 22 год., практичних – 18 год., самостійна робота здобувачів – 120 год.).

I. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСИПЛІНИ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
		<i>Денна форма</i>
1.	Вступ до курсу. Дитячі та молодіжні громадські організації як суб'єкт і об'єкт педагогічної діяльності.	2
2.	Основні тенденції розвитку дитячого та молодіжного руху на сучасному етапі.	2
3.	Історія дитячих та молодіжних організацій на території України	2
4.	Благодійницька діяльність в Україні. Волонтерський рух: еволюція, сучасний стан та статус.	2
5.	Всеукраїнська спілка дитячих громадських організацій «Федерація дитячих організацій України».	2
6.	Скаутинг як система виховання дітей та молоді.	2
7.	«Пласт» – українська скаутська організація дітей та молоді.	2
8.	Дитячі організації за інтересами. Робота педагога-організатора з неформальними молодіжними групами та об'єднаннями.	2
9.	Інноваційні технології в діяльності громадських організацій..	2
10.	Виховні можливості дитячих літніх оздоровчих таборів.	2
11	Особливості організації праці педагога-організатора. Планування та облік роботи у літніх оздоровчих таборах (ЛОТ).	2
Разом за семестр		22

II. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Найбільш суттєвою рисою сучасного підходу до вирішення актуальних проблем підвищення якості вищої освіти є підготовка особистості до самостійної, проблемно-пошукової діяльності, в результаті якої формується професійна мобільність, необхідність самовдосконалюватися, набувати нові знання, підвищувати професіоналізм та конкурентоспроможність на ринку праці.

Самостійна робота (СРС) – це діяльність особистості, що базується на педагогічних і психологічних закономірностях, детермінується змістом, методами організації навчання, індивідуально-типологічними особливостями здобувачів вищої освіти

Мета СРС є не лише формування у здобувачів вищої освіти умінь самостійно поповнювати свої знання, вільно орієнтуватися у потоці наукової інформації, а й активності та самостійності, здатності організувати та реалізовувати свою діяльність без стороннього керівництва і допомоги.

Головне завдання викладачів полягає у тому, щоб навчити здобувачів вищої освіти самостійно підбирати необхідну наукову літературу та опрацювати її, формувати творчу особистість, здатну до самовдосконалення і самоосвіти.

З урахуванням змісту, цілей та завдань, що вирішуються у процесі СРС з дисципліни «Теорія та методика роботи з дитячими і молодіжними організаціями» вирізняються три її основних види:

I – СРС, що забезпечує підготовку до поточних аудиторних занять і вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;

II – пошуково-аналітична робота;

III – наукова робота.

Види та форми СРС	Форма контролю та звітності
<i>I. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу,	1.1. Активна участь у різних видах аудиторних занять

обов'язкових та додаткових літературних джерел	
1.2. Вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання	1.2. Перевірка правильності виконаних завдань під час консультацій та аудиторних занять
1.3. Виконання домашніх завдань, написання рефератів, підготовка доповідей	1.3. Перевірка правильності виконання завдань, написання рефератів, заслуховування доповідей
1.4. Виконання та письмове оформлення завдань, тестів	1.4. Перевірка правильності виконання завдань і тестів під час аудиторних занять та консультацій
1.5. Підготовка до семінарських, практичних занять	1.5. Активна участь у семінарських, практичних заняттях
1.6. Підготовка до контрольних заходів (контрольних робіт) та інших форм поточного контролю	1.6. Написання та перевірка контрольної роботи, тестування тощо
1.7. Підготовка до підсумкового (семестрового) контролю	1.7. Перевірка екзаменаційних робіт
<i>II. Пошуково-аналітична робота</i>	
2.1. Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Доповідь за підготовленими матеріалами та їх оцінювання на аудиторних заняттях
2.2. Аналітичний розгляд наукових публікацій	2.2. Доповідь та обговорення результатів виконаної роботи під час аудиторних занять
2.3. Аналіз конкретних практичних ситуацій, підготовка до участі у ділових, кейсових іграх, виконання ситуаційних вправ і т. п.	2.3. Участь у ділових, кейсових іграх, виконання ситуаційних вправ тощо
<i>III. Наукова робота</i>	

3.1. Участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо	3.1. Доповіді на наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо
3.2. Підготовка наукових публікацій (наукових статей, тез тощо)	3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подання до друку
3.3. Виконання завдань у межах наукових досліджень	3.3. Використання матеріалів у звіті з науково-дослідної роботи (НДР) кафедри
3.4. Підготовка наукових робіт до участі у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт	3.4. Участь у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт

Для реалізації СРС у процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі виконують завдання різних типів і рівнів складності. Здобувачу пропонуються типи завдань, які передбачають отримання матеріального результату.

Перший рівень СРС забезпечує засвоєння предметних знань, основних понять та термінів, видів та способів діяльності, формування навичок, умінь, але не передбачає самостійного застосування набутого.

Другий рівень СРС формує певні навички та вміння самостійно застосовувати засвоєні знання для виконання певних завдань:

- виконання вправ, тестів, розв'язання правничих ситуацій за лекційними матеріалами теми;
- підготовка контрольних запитань для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу теми;
- узагальнення теоретичних матеріалів за допомогою опорно-інформаційних схем;
- підготовка письмових робіт аналітичного характеру за тематичними матеріалами (рефератів, роз'яснень, консультацій) тощо.

Третій рівень передбачає самостійний інформаційний пошук, прийняття самостійних рішень та творчий рівень застосування набутих знань, навичок, умінь:

- підготовка пропозицій щодо змін у чинному законодавстві;

- підготовка тез доповіді, пропозицій, роз'яснень щодо практик застосування господарського законодавства тощо. Перевага надається завданням, які забезпечують алгоритмічно-дійовий та творчий рівень засвоєння знань, серед яких: завдання на вміння розв'язувати задачі; аналізувати ситуації, випадки. Факт виконання таких завдань свідчить про прагнення здобувачів до самореалізації та професійної рефлексії в процесі навчання.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять здобувачі вищої освіти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати навчальну літературу, відповідні нормативно-правові акти, опрацювати питання, які винесені на самостійне вивчення. Перевірку засвоєння знань здобувачі вищої освіти здійснюють за допомогою контрольних питань для опрацювання лекційного матеріалу і підготовки до практичних занять, які охоплюють основні положення, що підлягають засвоєнню здобувачами відповідно до кожної теми дисципліни.

Кожна тема, яка виносить на самостійне вивчення, передбачає кілька практичних і тестових завдань.

Практичні завдання включають в себе підготовку до тематичних колоквиумів, написання рефератів та доповідей за заданими темами, задачі й тестові завдання.

Окрему увагу слід приділити засвоєнню рекомендованої основної та додаткової літератури за кожною темою.

Одним із важливих засобів у засвоєнні знань є написання рефератів. Написання реферату повинне починатись із складання продуманого змісту, який складається зі вступу, 1-2 розділів, які можуть ділитись на підрозділи. У вступі визначається мета і завдання, об'єкт і предмет дослідження, практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині розкривається зміст досліджуваної проблеми. Робота повинна завершуватись висновками, в яких викладаються основні результати дослідження.

Важливим засобом у засвоєнні знань здобувачами є вирішення ситуаційних задач, яке повинно носити творчий, аналітичний та самостійний характер з детальним обґрунтуванням рішень.

1.1. Самостійна робота, що забезпечує підготовку до поточних аудиторних занять

Самостійна робота здобувача вищої освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами, методичними вказівками тощо.

Зміст СРС з конкретної дисципліни може складатися з таких видів:

- уважне слухання і конспектування лекцій;
- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом, оформлення звіту про самостійну роботу;
- реферування, аnotування рекомендованої літератури;
- формулювання висновків і підсумків;
- відповіді на запитання і самостійне формулювання запитань до навчальної теми;
- заповнення таблиць, креслення структурно-логічних схем;
- складання термінологічних словників, покажчиків, планів;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки, в тому числі курсового проектування, тощо;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до курсових, модульних і комплексних, ректорських контрольних

робіт та підсумкової державної атестації (державних іспитів, виконання випускної кваліфікаційної роботи бакалавра чи спеціаліста/магістра);

– інші види діяльності, що ініціюються університетом, факультетом, кафедрою й органами здобувачького самоврядування.

При планування СРС рекомендується користуватись нормами витрат часу (табл.1), які встановлені на основі багаторічного досвіду викладачів з організації самостійної навчальної роботи здобувачів.

Таблиця 1

Рекомендовані норми часу на СРС

№ з/п	Вид самостійної роботи	Навантаження, академічних годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	0,5 год./1 год. аудиторних занять
2.	Підготовка до практичних занять	
3.	Підготовка до семінарських занять	1 год./1год. аудиторних семінарських занять
4.	Підготовка до контрольних заходів (контрольних робіт, тестування, колоквіумів, ПМК/заліків, семестрового контролю)	9 год./1 кр. ECTS
5.	Підготовка і написання рефератів	до 18 год. на реферат
6.	Опрацювання окремих розділів програм, які не викладаються на лекціях	3 год./1 год. лекційного матеріалу

Опрацювання лекційного матеріалу. Важливу роль у СРС відіграють лекції. Вони слугують тим підґрунтям та інструментом, що спрямовують здобувачів вищої освіти до найраціональнішого вивчення навчальної дисципліни, дають йому знання в обсязі, необхідному для подальшого поглибленого вивчення навчальної дисципліни, роз'яснюють найскладніші поняття та положення навчальної дисципліни. Плідна робота здобувачів на лекціях є запорукою подальшого

успішного оволодіння тим необхідним масивом знань, що сприятиме формуванню із здобувача фахівця з необхідним рівнем знань та навичок. На початку лекції, як правило, викладач оголошує її тему, план проведення та необхідну навчальну літературу і нормативно-правові джерела на наукову і спеціальну літературу він також посилається у ході лекції. Тому здобувачі вищої освіти повинні уважно слухати викладача, аналізувати отримувану інформацію, а також конспектувати найважливіші та необхідні масиви інформації. Наприкінці лекції можна поставити викладачеві запитання, отримати роз'яснення незрозумілих положень. Належне ведення конспекту забезпечить збереження необхідної інформації, яку у будь-який час можна буде проаналізувати.

Робота над конспектами лекцій, планами практичних занять. При підготовці до практичних занять здобувач уважно читає складений ним конспект лекції та аналізує повторно отримувану інформацію, звіряє наявність викладеного на лекції та законспектованого ним матеріалу із планом практичного заняття, що знаходиться у навчально-методичному комплексі та методичних матеріалах для практичних занять із обраної дисципліни. При відсутності у конспекті матеріалу з окремих питань лекції, неповне розкриття того чи іншого питання або винесення їх на самостійне опрацювання чи написання реферату, доповіді зобов'язує здобувача звернутися до рекомендованих підручників, навчальних посібників і нормативно-правових актів.

Вивчення навчального матеріалу з підручників, навчальних посібників, робота з нормативно-правовими джерелами, опрацювання матеріалу за періодджерелами, науковою і спеціальною літературою.

Самостійне вивчення визначених тем дисципліни. СРС включає також самостійне поглиблене вивчення за визначеним переліком тем дисципліни, з яких не проводяться практичні заняття. Здобувачі вищої освіти в процесі такої роботи користуються підручниками, навчальними посібниками, монографіями, науковими статтями. Відповіді на поставленні

питання теми повинні бути розширеними, обґрунтованими з посиланням на науково-теоретичні джерела. Перевірка результатів такої СРС (у вигляді письмової роботи чи реферату) здійснюється під час проведення запланованої індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачами за графіком роботи кафедри чи індивідуальним графіком, узгодженим між викладачем та здобувачем, та під час окремих аудиторних занять. Під час перевірки результатів СРС оцінюється як письмовий результат СРС, так і усна доповідь здобувача з визначеної теми. Результатом перевірки повинне стати нарахування відповідної кількості балів відповідно до визначених критеріїв оцінювання.

Підготовка до модульного контролю та інших форм поточного контролю здійснюється здобувачами шляхом написання контрольних робіт, виконання тестових завдань, вивчення матеріалу за переліком питань.

1.2. Пошуково-аналітична робота

Пошуково-аналітична робота є складовою СРС і полягає у проведенні самостійного пошуку джерел нормативно-правового, науково-теоретичного і практичного характеру з тем дисципліни «Теорія та методика роботи з дитячими і молодіжними організаціями», що дозволяє глибше і детальніше опанувати всі питання, визначені тематичним планом.

Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою. Робота із каталогами бібліотек. Для належної підготовки фахівця-правознавця вивчення тієї чи іншої правової дисципліни тільки за допомогою конспекту лекцій та навчальних посібників, підручників є недостатнім. Тому здобувачам вкрай необхідно опрацювати першоджерела, наукову і спеціальну літературу. Її перелік, як правило, наводиться у навчально-методичному комплексі навчальної дисципліни.

Для отримання необхідної літератури здобувач зобов'язаний розпочати її пошук у бібліотеці. Якщо у методичному комплексі наводиться список додаткової

літератури з усіма необхідними реквізитами (автор, назва джерела, місце та рік видання), то необхідно звернутися до алфавітного каталогу бібліотеки та знайти у ньому картку із необхідним джерелом і бібліотечним шифром. Якщо ж здобувач проводить наукове дослідження обраної правової проблеми, готує наукову доповідь, виступ на конференцію і йому не відомі реквізити джерела або саме джерело, то необхідно звернутися до систематичного бібліотечного каталогу. В цьому випадку завдання здобувача зводиться до пошуку необхідної галузі (підгалузі) права і в її межах знайти картку з необхідним джерелом та бібліотечним шифром. В інформаційно-бібліотечному комплексі МДУ зручною для користування є система комп'ютерних каталогів.

В подальшому здобувач повинен оформити за встановленим зразком бібліотечне замовлення на літературу (внести шифр знайденого джерела та усі необхідні реквізити).

Робота із комп'ютерними інформаційними системами. Великий обсяг необхідної навчально-методичної та наукової інформації містить у собі мережа Internet, яка може бути використана здобувачами у підготовці до занять, написанні доповідей, рефератів, курсових робіт та ін.

Активне і раціональне використання засобів технічного забезпечення і новітніх технологій сприятиме ефективній підготовці до навчальних занять, розширенню і поглибленню знань.

1.3. Наукова робота

Наукова робота здобувачів може здійснюватись за такими напрямками:

- робота у студентських наукових гуртках;
- написання наукових доповідей, статей ;
- участь у наукових спеціалізованих конференціях, круглих столах, семінарах (з підготовкою наукових доповідей, тез тощо);
- написання курсових робіт з дисциплін.

Оцінюванню підлягає тільки та наукова робота, яка тісно пов'язана з тематикою дисциплін.

ШІ ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ТА ЗАВДАННЯ ДО НИХ

Змістовий модуль 1. Історичні аспекти дитячого та молодіжного руху

ТЕМА №1 Вступ до курсу. Дитячі та молодіжні громадські організації як суб'єкт і об'єкт педагогічної діяльності

План:

1. Предмет та основні завдання курсу «Теорія та методика роботи з дитячими і молодіжними організаціями».
2. Дитячі та молодіжні громадські організації в соціально-педагогічному просторі.
3. Структурні характеристики громадської організації.
4. Етапи створення дитячої громадської організації в школі.
5. Посадові обов'язки педагога-організатора по роботі з дитячими та молодіжними організаціями.

Вивчити основні поняття: дитячий рух, молодіжний рух, дитяча організація, дитяче об'єднання, організація, дитяча громадська організація, молодіжна громадська організація.

Форми методи та види СРС: вивчення літературних джерел, конспекту лекції, підготовка до практичного заняття, підготовка доповідей тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення понять «дитяча громадська організація» та «молодіжна громадська організація».
2. Поясніть співвідношення понять «громадське об'єднання» та «громадська організація».
3. Укажіть основні ознаки дитячих та молодіжних організацій.
4. Розкрийте цілі і завдання громадських дитячих та молодіжних організацій.

5. Назвіть основні етапи створення дитячої громадської організації в школі та особливості роботи під час кожного з них.
6. Назвіть посадові обов'язки педагога-організатора з ДМО.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Посадові обов'язки педагога-організатора по роботі з дитячими та молодіжними організаціями.

Підготуйте повідомлення на теми:

- Дитячий рух як інститут соціалізації дітей та підлітків.
- Виховний потенціал дитячих та молодіжних громадських організацій.
- Молодь – світовий авангард розвитку суспільства.
- Дайте характеристику активності молоді на сучасному етапі (на основі проведеного анкетування).

📖 Рекомендована література: [2 с.12-18; 3 с. 14-25; 5 с.11-16; 6 с.20-26]

📁 ТЕМА №2 Основні тенденції розвитку дитячого та молодіжного руху на сучасному етапі.

План:

1. Нормативно-правова основа діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій.
2. Класифікації дитячих та молодіжних організацій.
3. Варіативність програм і напрямів діяльності організацій.
4. Особливості дитячих та молодіжних організацій України.
5. Актуальні проблеми в сучасному дитячому та молодіжному русі.

Вивчити основні поняття: нормативно-правова база, класифікація, напрями діяльності організацій.

Форми, методи та види СРС: опрацювання нормативно-правової бази, вивчення літературних джерел, конспекту лекції, підготовка до практичного заняття тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Які основні нормативні документи регулюють діяльність сучасного молодіжного руху?
2. Які дитячі організації заборонено створювати в Україні згідно з Законом України «Про охорону дитинства»?
3. Розкрийте основні положення Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації».
4. Які групи дитячих об'єднань можна виділити, якщо характеризувати дитячий рух за рівнем сформованості?
5. Поясніть сутність варіативно-програмного підходу у діяльності дитячих та молодіжних організацій.
6. Які основні напрями діяльності сучасних молодіжних об'єднань?
7. Яких принципів повинна дотримуватись у своїй діяльності дитяча організація?
8. Розкрийте основні проблеми в дитячому і молодіжному русі на сучасному етапі.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Основні положення Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації».
 2. Опрацюйте нормативні документи:
Конвенцію ООН про права дитини (Ст. 15; 31).
Конституцію України (Ст. 23; 36; 37).
Закон України «Про об'єднання громадян».
Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Ст.1; 14; 15).
Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації».
Закон України «Про позашкільну освіту» (Ст. 1; 4; 5; 6).
Закон України «Про охорону дитинства» (Ст. 2; 5; 23)
- 📖 Рекомендована література:*** [2 с.35-49; 3 с.46-60; 10 с.1-4; 13 с. 26-48]

ТЕМА №3 Історія дитячих та молодіжних організацій на території України.

План:

1. Зародження юнацьких об'єднань у XVI–XIXст.
2. Формування дитячо-молодіжного руху наприкінці XIX – на початку XXст.
3. Комсомольсько-піонерський період розвитку дитячого та молодіжного руху.
4. Становлення організованого дитячого та молодіжного руху наприкінці XX – на початку XXIст.

Вивчити основні поняття: громада, гурток, організація, піонерський рух, демократичне об'єднання.

Форми, методи та види СРС: вивчення літературних джерел, конспекту лекції, підготовка до практичного заняття, підготовка доповідей, бесіда, анкетування тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Укажіть основні періоди розвитку дитячих та молодіжних організацій на території України.
2. Які чинники необхідно враховувати, здійснюючи періодизацію розвитку дитячих та молодіжних громадських об'єднань?
3. Коли розпочалося зародження українського молодіжного руху?
4. Які дитячі та молодіжні об'єднання діяли в Галичині наприкінці XIX – на початку XX ст.?
5. Охарактеризуйте зарубіжний досвід дитячого руху кінця XIX – на початку XX ст.
6. Які історичні події позначились на розвиткові дитячих та молодіжних громадських об'єднань середини XX – початку XXI століття?
7. Розкрийте діяльність організацій «Сокіл», «Січ», «Пласт», товариства «Орли».
8. Які спільні ознаки піонерського та скаутського рухів?

9. Охарактеризуйте діяльність комсомольської організації.
10. Коли розпочався період відродження молодіжного руху, назвіть його характерні ознаки.
11. Політизація діяльності дитячих та молодіжних громадських об'єднань – підтримати чи заперечити?

Завдання для самостійної роботи

Опрацювати:

1. «Положення про волонтерський загін школи».

Підготуйте повідомлення на теми:

- 1 «Цікаві моменти із життя піонерської та комсомольської організації вустами наших батьків та дідів».
- 2 Проведіть анкетування щодо ставлення підростаючого покоління до діяльності дитячих та молодіжних організацій та охарактеризуйте даний аспект.

📖 Рекомендована література: [1 с.20-30; 3 с.27-45; 15 с.47-49].

📁 ТЕМА №4* **Благодійницька діяльність в Україні. Волонтерський рух: еволюція, сучасний стан та статус.*

План:

1. Діяльність благодійних організацій та фондів.
2. Основні напрями благодійної діяльності.
3. Волонтерський рух в Україні: еволюція, сучасний стан та статус.
4. Основні напрямки роботи волонтерів.
5. Аналіз основних проблем розвитку волонтерської діяльності за кордоном.

Вивчити основні поняття: благодійна діяльність, благодійний фонд, благодійна організація, волонтер, волонтерський рух.

Форми, методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до

практичного заняття, підготовка повідомлення на задану тему, написання творчої роботи тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття «благодійний фонд» та «благодійна організація», в чому полягає відмінність між ними?
2. У яких напрямках може здійснюватися благодійна діяльність?
3. Який рік вважається роком виникнення волонтерського руху в світі?
4. Які характерні особливості волонтерської діяльності?
5. Проаналізуйте історичні аспекти виникнення волонтерської діяльності та аспекти її функціонування в сучасному суспільстві.
6. З яких розділів складається «Положення про волонтерський загін школи»?
7. Назвіть критерії волонтерства. Їх значення у соціально-педагогічній діяльності.
8. Волонтерство у період війни.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Благодійницька діяльність в Україні. Волонтерський рух.
2. Розглянути нормативно-правові документи з питань волонтерства: Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», Загальну декларацію волонтерів.

Підготуйте повідомлення на тему:

1. Проаналізуйте досвід діяльності місцевого центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді по залученню волонтерів і реалізації соціальних програм за їх участю.
2. Написати творчу роботу «Мій шкільний досвід участі у волонтерському русі» («Мої роздуми про роль волонтерства на сучасному етапі розвитку Української держави»).

📖 Рекомендована література: [1 с.52-60; 2 с.65-82; 3 с.115-132].

ТЕМА №5. Всеукраїнська спілка дитячих громадських організацій «Федерація дитячих організацій України»

План:

1. Федерація дитячих організацій (ФДО) України, особливості її діяльності.
2. Структура ФДО, символіка та ритуали.
3. Програми діяльності ФДО України, основні форми роботи.
4. Програми-орієнтири ФДОУ. Основні засади програми «Я – Родина – Батьківщина».

Вивчити основні поняття: піонер, Федерація дитячих організацій, структура організації, символіка.

Форми методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичного заняття, підготовка повідомлення на задану тему, написання творчої роботи тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Хто такі піонери і чи потрібні вони сьогодні?
2. Чим сучасний піонерський рух відрізняється від радянського?
3. Коли була зареєстрована ФДОУ Міністерством юстиції?
4. В чому полягає мета діяльності Федерації дитячих організацій?
5. Хто може вступати до ФДО?
6. Назвіть структурні ланки ФДО.
7. Яка символіка характерна для ФДО?
8. Як звучить девіз ФДО?
9. Які ритуали характерні для ФДО?
10. Яка програма є базовою у діяльності ФДО, на що вона спрямована?
11. На що спрямований зміст програмної діяльності?
12. Які програми-орієнтири діють в межах програми «Я-родина-Батьківщина», охарактеризуйте їх.

13. Яка із зазначених програм реалізується через трудове, фізичне виховання?

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Зміст діяльності груп-супутників піонерських осередків «Країна Барвінкова», «Подоланочка» та ін.

2. Програми-орієнтири ФДОУ («Червона калина», «Лідер», «Берегиня», «Краю мій лелечий», «Повір у себе», «Помагай», «Котигорошко»).

Підготуйте повідомлення на тему:

1. «Піонерський рух: з минулого в сьогодення».

2. Об'єднавшись у творчі групи, розробіть свій варіант виховних заходів відповідно до кожної з цих програм (форма та тематика за вибором).

📖 Рекомендована література: [2 с.35-49; 3 с.46-60; 10 с.1-4; 13 с.26-48].

📁 ТЕМА №6 Скаутинг як система виховання дітей та молоді

План:

1. Історія Всесвітнього Скаутського руху.
2. Мета організації, принципи її діяльності.
3. Символіка та атрибути.
4. Методи роботи та напрями діяльності Скаутської організації.
5. Зародження та розповсюдження Гайдівського руху.
6. Мета та завдання гайдівської організації, її структура
7. Програма діяльності АГУ. Жіночі організації в Україні.

Вивчити основні поняття: Скаутський рух, символіка, закон скаутів, методи роботи, Асоціація Гайдів України.

Форми методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до

практичного заняття, написання повідомлення за заданою проблематикою, розробка мультимедійної презентації тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Хто вважається засновником Скаутського руху?
2. З якою метою проводяться міжнародні скаутські з'їзди, як вони називаються?
3. Які скаутські організації входять у структуру Національної організації скаутів України? Коли вона була створена?
4. Коли була складена перша скаутська присяга українською мовою?
5. Охарактеризуйте основні принципи, на яких базується скаутський рух.
6. Що означає скаутський закон, з яких пунктів він складається?
7. Назвіть основні скаутські символи. Охарактеризуйте, які ідеї закладені в кожен із них.
8. Дайте характеристику основних напрямів та методів діяльності скаутської організації.
9. Як відбувалося зародження та розповсюдження Гайдівського руху?
10. В чому полягає мета та завдання діяльності АГУ?
11. На які вікові групи поділяються члени організації?
12. Яка структура АГУ?
13. Дайте характеристику основних програмних напрямів для гайдів різних вікових груп.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Жіночі організації в Україні.

Підготуйте повідомлення до теми:

1. Особливості соціалізації скаутської молоді у США, Україні та країнах Європи.
2. Самовиховання як фактор формування особистості в системі скаутингу.

3. Наявні громадські жіночі організації в Україні і основні цілі їх діяльності.

 Рекомендована література: [7 с.24-28; 8 с.25-27; 18 с.20-29]

 ТЕМА №7. «Пласт» – українська скаутська організація дітей та молоді

План:

1. Історія виникнення української молодіжної організації «Пласт».
2. Структура організації, символіка та атрибути.
3. Виховна система Пласту.
4. Відродження та діяльність Пласту у сучасних умовах.

Вивчити основні поняття: Пласт, символіка, закони пластунів, методи роботи.

Форми методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичного заняття, опрацювання питання, статті, розробка мультимедійної презентації тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте основні етапи становлення та розвитку Пласту в Україні.
2. Як розгорталась діяльність Пласту на Закарпатських землях?
3. Який день вважається днем створення Українського Пласту?
4. Які вікові категорії входять у структуру організації «Пласт»?
5. Яка символіка характерна для організації «Пласт»?
6. Як називається гімн організації?
7. З яких елементів складається виховна система Пласту?

8. Розкрийте особливості організації і проведення пластових виховних таборів.

9. У яких роках відбулось відродження «Пласту» в Україні?

10. Охарактеризуйте діяльність «Пласту» у сучасних умовах.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Особливості організації і проведення пластових виховних таборів. // Шлях освіти. – 2007. – № 3. – С. 30-34.

Опрацюйте статті:

Жданович Ю. Пластові ігри у дозвіллі школярів // Завуч. – 2007. – № 35. – С.12-16.

 Рекомендована література: [3 с.144-160; 9 с.21-24;18 с.30-35]

 ТЕМА №8 Дитячі організації за інтересами. Робота педагога-організатора з неформальними молодіжними групами та об'єднаннями.

План:

1. Екологічні дитячі організації.
2. Дитячі організації туристичного спрямування.
3. Дитячі організації спортивного спрямування.
4. Дитячі організації військово-патріотичного спрямування.
5. Психологічні та соціальні фактори виникнення неформалізму.
6. Класифікації неформальних груп і об'єднань.
7. Характеристика основних неформальних груп.
8. Особливості роботи педагога-організатора з неформальними групами та об'єднаннями.

Вивчити основні поняття: «Екологічні варта», ВДГО «Дитячий альпійський рух України», ВПО «Майбутнє України», неформальне об'єднання, субкультура, неформалізм.

Форми методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичного заняття, написання есе на задану тему, розробка мультимедійної презентації тощо).

Питання для самоконтролю:

1. Визначте основні типи дитячих організацій за інтересами.
2. Розкрийте мету, завдання та напрями діяльності дитячої спілки «Екологічна варта».
3. Охарактеризуйте базову програму ВДС «Екологічна варта».
4. У яких напрямках здійснює роботу організація «Дитячий альпійський рух України»?
5. В чому полягають завдання дитячих організацій спортивного спрямування?
6. Розкрийте доцільність функціонування дитячих організацій військово-патріотичного спрямування, на вирішення яких завдань спрямована їх діяльність?
7. Назвіть психологічні та соціальні фактори виникнення і розвитку неформалізму як соціального явища.
8. Чим відрізняються асоціальні неформальні групи від відантисоціальних.
9. У чому полягають проблеми взаємодії неформала із сім'єю та громадськістю?
10. Визначте особливості роботи педагога-організатора з неформальними групами та об'єднаннями.
11. Охарактеризуйте стратегії та форми взаємодії з неформальними групами та об'єднаннями.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Зайченко А. Якщо ваша дитина обере «Екологічну варту» / А. Зайченко // Початкова школа. – 2004. – № 6. – С. 54-55.
2. Статтю Козлової І. Неформальні угруповання: як до цього ставитися / І. Козлова // Шкільний світ. – 2000. – № 3. – С. 6-8.
3. Розкрийте основні завдання та напрями діяльності дитячих громадських організацій за інтересами у різних регіонах України (за вибором).

Написати есе за темою «Пошук себе або чому молодь обирає неформальний рух» або «Формальні і неформальні угруповання молоді: вияв протесту, спосіб самореалізації чи місце дозвілленої діяльності дітей і молоді».

📖 Рекомендована література: [1 с.125-144;3 с.230-259;11 с.54-55; 12 с.51-53; 14 с.6-817 с.51-52]]

📁 ТЕМА №9 Інноваційні технології в діяльності громадських організацій.

План:

1. «Public Relations» у діяльності громадських дитячих та молодіжних організацій
2. Технологія «Fundraising» в діяльності громадських дитячих та молодіжних організацій.
3. Джерела фінансування дитячих і молодіжних громадських організацій (Бюджетні кошти. Партійні кошти. Неурядові кошти. Спонсорські кошти. Власні кошти.)
4. Створення проекту програми.

Вивчити основні поняття: «Public Relations», «Fundraising», бюджетні кошти, партійні кошти, неурядові кошти, спонсорські кошти, власні кошти.

Форми методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до

практичного заняття, написання повідомлення за заданою проблематикою, розробка мультимедійної презентації, розробити прес-анонс та прес-реліз.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення понять «PR», «цільова група».
2. Розкрийте прийоми, методи впливу на цільову аудиторію.
3. Планування PR. Інформаційні особливості PR – кампанії.
4. Файндрайзінг дитячої та молодіжної організації
5. Дайте визначення понять «файндрайзінг», «ресурси».
6. Як розпочати файндрайзінг.
7. Від яких факторів залежить успішний фандрайзинг.
8. Охарактеризуйте види ресурсів. Де та як шукати ресурси?
9. Хто такі донори та спонсори.
10. Розкрийте технологію роботи зі спонсорами.

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте повідомлення до теми:

1. Історія виникнення та розвиток PR в світі.
2. Зв'язки з громадськістю PR-технологій в Україні.
3. Класифікація PR-технологій за видами та напрямками (політичний, торговий (маркетингреклама) та медіа-PR).
4. Прес-анонси та прес-релізи як інструменти співпраці громадських дитячих та молодіжних організаціях із засобами масової інформації.
5. Розробіть прес-анонс та прес-реліз.

***📖 Рекомендована література:* [1 с.125-144;3 с.230-259;11 с.54-55; 12 с.51-53; 14 с.6-8/17 с.51-52]]**

ТЕМА №10 Виховні можливості дитячих літніх оздоровчих таборів.

План:

1. Літні оздоровчі табори як складова освітньої системи України.
2. Різновиди освітніх закладів, які забезпечують відпочинок, оздоровлення і виховання дітей шкільного віку.
3. Роль і місце літнього відпочинку в системі виховання школярів.
4. Посадові обов'язки педагога-організатора ЛОТ, посадові обов'язки вожатого загону.

Вивчити основні поняття: табір, літні оздоровчі табори, педагог-організатор, вожатий, дитячі заклади відпочинку, масові форми роботи.

Форми методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичного заняття, розробити квест, програму проведення «Веселих стартів», вікторину, конкурс, виписати в зошит вожатого до 10 ігор.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняття дитячий оздоровчий табір це...
2. До основних типів дитячих оздоровчих закладів відносять...
3. Мета дитячих оздоровчих закладів...
4. Завдання дитячих оздоровчих закладів...
5. Розкрийте роль і місце літнього відпочинку в системі виховання школярів.
6. Назвіть вимоги до педагога-організатора, вожатого під час табірної зміни...
7. Проаналізуйте посадові обов'язки педагога-організатора ЛОТ, посадові обов'язки вожатого загону.

8. Значення ведення педагогічного щоденника у роботі педагога-організатора, вожатого загону керівника гуртка в ЛОТ.

9. Назвіть зовнішні ознаки, які відрізняють один загін від іншого.

10. Розкрийте функції педагога-вихователя у дитячому оздоровчому таборі.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Роль і місце літнього відпочинку в системі виховання школярів.

Підготуйте:

1. Розробити квест, присвячений національно-патріотичному вихованню дітей та підлітків.

2. Розробити програму проведення «Веселих стартів» для школярів певної вікової групи (за власним вибором).

3. Розробити вікторину, конкурс пізнавальної спрямованості для дітей певного вікового періоду (молодшого, середнього, старшого шкільного).

4. Вивчити рекомендовану літературу і виписати в зошит вожатого до 10 ігор (назва, мета гри, загальні правила проведення та зміст) кожного виду, при цьому враховуючи вікові особливості вихованців.

📖 Рекомендована література: 4,5.

📁 ТЕМА №11 Особливості організації праці педагога-організатора. Планування та облік роботи у літніх оздоровчих таборах (ЛОТ).

План:

1. Значення ведення педагогічного щоденника у роботі педагога-організатора, вожатого загону керівника гуртка в ЛОТ.

2. Поняття про робочий план-мережу. Особистий план роботи педагога-організатора.

3. Умови планування діяльності загону.

4. Значення загонового куточка і загонового щоденника у діяльності загону.

5. Особливості тимчасового дитячого колективу літнього оздоровчого табору.

6. Різновиди фізкультурної і спортивної-масової роботи у літньому оздоровчому таборі.

Вивчити основні поняття: табір, літні оздоровчі табори, педагог-організатор, план-мережа, загоновий куточок, спортивно-масові заходи.

Форми методи та види СРС: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичного заняття, розробити виступ-представлення загону: назва, девіз, речівка (примовка), пісня, емблема, скласти перелік доручень у загоні, розробити і записати в зошит вожатого план-сітку, підготовка до написання модульної контрольної роботи.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте суть поняття робочий план-мережа.
2. Назвіть умови планування діяльності загону.
3. Яке значення загонового куточка і загонового щоденника у діяльності загону?
4. Назвіть форми залучення дітей до планування виховної роботи у таборі.
5. Розкрийте різновиди фізкультурної і спортивної-масової роботи у літньому оздоровчому таборі.
6. Опишіть основні чинники проведення масових і групових виховних заходів з використанням українських народних ігор та розваг в умовах табірної зміни.

Завдання для самостійної роботи

Опрацюйте питання:

1. Умови планування діяльності загону.

Підготуйте:

1. Продумати виступ-представлення загону: назва, девіз,

речівка (примовка), пісня, емблема.

2. Вивчити рекомендовану літературу і в зошиті вожатого записати види діяльності загонного вожатого і вихователя.

3. Скласти перелік доручень у загоні.

4. Розробити і записати в зошит вожатого план-сітку роботи на зміну для школярів будь- якого вікового періоду.

 Рекомендована література: 4,5.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

СРС оцінюється в межах комплексної оцінки знань, виходячи із видів роботи та критеріїв оцінювання з урахуванням особливостей навчальної дисципліни, обсягу годин, що відведені навчальним планом.

Система оцінювання самостійної роботи. Самостійна здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Критеріями оцінювання можуть бути:

- при усних відповідях: повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, періодичних видань тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки;

- при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки та інших технічних засобів.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання враховуються такі рівні знань здобувачів:

1-й рівень – низький. Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу. Відповідь при відтворенні навчального матеріалу – елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення;

2-й рівень – середній. Здобувач володіє повним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, порівняння теоретичних знань із практичними прикладами. Відтворюється основний навчальний матеріал, виконуються завдання за зразком, володіння елементарними вміннями навчальної діяльності.

3-й рівень – достатній. Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Знання істотних ознак понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, самостійне застосування знань в стандартних ситуаціях, володіння розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням), вміння робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь здобувача повна, правильна, логічна, обґрунтована та без власних суджень. Здобувач здатен самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

4-й рівень – високий. Знання глибокі, міцні, узагальнені, системні та творчо застосовуються. Навчальна діяльність має науково-дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні проблемні ситуації, шукати шляхи їх вирішення, виявляти і захищати свою особисту позицію.

Критерії оцінювання рефератів:

– оцінка «відмінно» – реферат написано самостійно, формальні вимоги до реферату виконано, проблему повністю розкрито, висновки містять наукові пропозиції. Для написання

доповіді здобувач використав не тільки підручники, а і першоджерела;

– оцінка «добре» – реферат написано самостійно, всі вимоги до доповіді виконані, проблема розкрита; наявні граматичні помилки;

– оцінка «задовільно» – реферат написано самостійно, але не всіх вимог дотримано, розкриття проблеми неповне;

– оцінка «незадовільно» – реферат написано не самостійно, вимог не дотримано, проблему не розкрито.

Оцінювання тестових завдань

Здобувачом надані правильні відповіді на:

0–25 % тесту – оцінка “незадовільно”;

26–50 % тесту – оцінка “задовільно”;

51–75 % тесту – оцінка “добре”;

76–100 % тесту – оцінка “відмінно”.

Критерії оцінювання відповіді здобувача

➤ оцінка «відмінно» – здобувач повно і всебічно розкриває питання теми, винесені на самостійне опрацювання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідної теми і може аргументовано її доводити;

➤ оцінка «добре» – загалом рівень знань здобувачів відповідає викладеному вище, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами;

➤ оцінка «задовільно» – здобувач розкрив питання, винесені на самостійне опрацювання, в загальних рисах, розуміє їх суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно і не самостійно;

➤ оцінка «незадовільно» – здобувач не в змозі дати відповідь на поставлене запитання або відповідь неправильна, здобувач не розуміє суті питання, не може зробити висновки.

**Розподіл вагових коефіцієнтів оцінювання навчальної
дисципліни
(вид контролю – екзамен)**

<i>Модульний контроль № 1</i>		СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН
АУДИТОРНА РОБОТА		
ЗМ1 – ЗМ2 – ЗМ3		
Лекційні, семінарські (практичні), лабораторні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, колоквіум тощо)	
T 1, T 2.....T11	T1-T11	
середнєарифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1 - 0,4$	$k_2 - 0,2$	$k_4 - 0,4$

Примітка

ЗМ1, ЗМ2 ...ЗМ4 – змістовий модуль
T1, T2 ... T₁₀ – теми змістових модулів
 k_i – ваговий коефіцієнт

$$\sum_{i=1}^n k_i=1$$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Інтервальна шкала	Оцінка в балах за шкалою ECTS	Оцінка ECTS	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
				для екзамену,
4,51-5,00	90 – 100	A	Високий (творчий)	відмінно
4,01-4,50	82-89	B	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
3,51-4,00	75-81	C		
3,16-3,50	69-74	D	Середній (репродуктивний)	задовільно
2,51-3,15	60-68	E		
1,51-2,50	35-59	FX	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно з можливістю повторного складання
0,00-1,50	0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання знань здобувачів ЗФН здійснюється методом визначення середньоарифметичного за результатами відповіді на кожне питання білету

V. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет та основні завдання курсу «Теорія та методика роботи з дитячими і молодіжними організаціями».
2. Дитячі та молодіжні громадські організації в соціально-педагогічному просторі.
3. Структурні характеристики громадської організації.
4. Етапи створення дитячої громадської організації в школі.
5. Посадові обов'язки педагога-організатора по роботі з дитячими та молодіжними організаціями.
6. Модель професійної діяльності соціального педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціями.
7. Нормативно-правова основа діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій.
8. Основні положення Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації».
9. Класифікації дитячих та молодіжних організацій.
10. Варіативність програм і напрямів діяльності організацій.
11. Особливості дитячих та молодіжних організацій України.
12. Актуальні проблеми в сучасному дитячому та молодіжному русі.
13. Зародження юнацьких об'єднань у XVI–XIXст.
14. Формування дитячо-молодіжного руху наприкінці XIX – на початку XXст.
15. Комсомольсько-піонерський період розвитку дитячого та молодіжного руху.
16. Становлення організованого дитячого та молодіжного руху наприкінці XX – на початку XXIст.
17. Основні принципи діяльності дитячих та юнацьких організацій України.
18. Благодійність в Україні.
19. Діяльність благодійних організацій та фондів Закарпаття.
20. Основні напрями благодійної діяльності.
21. Волонтерський рух в Україні.
22. Положення про волонтерський загін школи.
23. Федерація дитячих організацій (ФДО) України,

особливості її діяльності.

24. Структура ФДО, символіка та ритуали.
25. Програми діяльності ФДО України, основні форми роботи.
26. Програми-орієнтири ФДОУ.
27. Історія Всесвітнього Скаутського руху.
28. Мета організації, принципи її діяльності.
29. Символіка та атрибути скаутської організації.
30. Методи роботи та напрями діяльності організації.
31. Зародження та розповсюдження Гайдівського руху.
32. Мета та завдання гайдівської організації, її структура.
33. Програма діяльності АГУ.
34. Жіночі організації в Україні.
35. Історія виникнення української молодіжної організації

«Пласт».

36. Структура організації, символіка та атрибути.
37. Виховна система Пласту.
38. Відродження та діяльність Пласту у сучасних умовах.
39. Особливості організації і проведення пластових виховних таборів.
40. Екологічні дитячі організації.
41. Дитячі організації туристичного спрямування.
42. Дитячі організації спортивного спрямування.
43. Дитячі організації військово-патріотичногоспрямування.
44. Основні напрями та форми виховної роботи в дитячих та молодіжних організаціях.
45. Модель професійної діяльності педагога-організатора з дитячо-молодіжними організаціями.
46. Основні напрями та форми виховної роботи в дитячих та молодіжних організаціях.
47. Взаємодія дитячих та молодіжних громадських організацій з іншими соціальними інститутами.
48. Психологічні та соціальні фактори виникнення неформалізму.
49. Класифікації неформальних груп і об'єднань.
50. Характеристика основних неформальних груп.
51. Особливості роботи педагога-організатора

з

неформальними групами та об'єднаннями.

52. Сутність фандрайзингу.

53. Джерела фінансування дитячих і молодіжних громадських організацій (Бюджетні кошти. Партійні кошти. Неурядові кошти. Спонсорські кошти. Власні кошти.)

54. Створення проекту програми фінансування дитячих і молодіжних громадських організацій.

55. ЛОТ як складова освітньої системи України.

56. Різновиди освітніх закладів, які забезпечують відпочинок, оздоровлення і виховання дітей шкільного віку.

57. Роль і місце літнього відпочинку в системі виховання школярів.

58. Вимоги до здобувачів ВНЗ, які направляються на педагогічну практику в ЛОТ.

59. Посадові обов'язки педагога-організатора ЛОТ, посадові обов'язки вожатого загону.

60. Поняття про юридичну відповідальність педагогічних працівників ЛОТ.

61. Значення ведення педагогічного щоденника у роботі педагога-організатора, вожатого загону керівника гуртка в ЛОТ.

62. Поняття про робочий план-мережу.

63. Особистий план роботи педагога-організатора.

64. Умови планування діяльності загону.

65. Значення загонового куточка і загонового щоденника у діяльності загону.

66. Форми залучення дітей до планування виховної роботи у таборі.

67. Основні чинники проведення масових і групових виховних заходів з використанням українських народних ігор та розваг в умовах табірної зміни.

68. Вікові особливості дітей у дитячому оздоровчому таборі та виховні завдання в роботі з ними.

69. Дитячі та юнацькі організації та рухи, що діють на території України, їх місце у виховній роботі табору.

70. Організаційно-педагогічні засади роботи учнів волонтерів у ЛОТ.

VI СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базові джерела

1. Дитячі громадські організації: навч.-метод. посіб. / укл. Мазуренко Л. М. та ін. – Харків: Основа, 2004. – 188 с. (Бібліотека журналу «Управління школою», вип. 10).
2. Дитячі об'єднання України // Шкільний світ. – 2004. – № 21-23, червень.
3. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: навч. посібн. / О.В.Лісовець. – К.: ВЦ«Академія», 2011. – 256 с.
4. Педагогічна практика (практика в літніх оздоровчих таборах): програма та методичні рекомендації щодо організації і проведення практики для здобувачів денної та заочної форм навчання спеціальності 013 «Початкова освіта» ОС «Бакалавр» / укладачі Т. І. Молнар, Н. Ю. Брижак. – Мукачево: МДУ, 2020. – 55 с.
5. Брижак Н. Ю. Теорія та методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями: методичні рекомендації до проведення практичних та семінарських занять [для студентів ОС «бакалавр» спеціальності 013 «Початкова освіта»] / Н.Ю.Брижак – Мукачево, 2021. – 40 с.
6. Учнівські об'єднання. / Укл. Я.М. Шуль. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2006. – 246 с.

Допоміжні джерела

7. Гончарова Т. Дитячі громадські організації України – на захисті прав та інтересів дітей / Т. Гончарова // Початкова школа. – 2000. – № 8. – С.11-16.
8. Гулевська-Черниш А. Молодіжна організація як суб'єкт соціально-педагогічної діяльності / А. Гулевська-Черниш // Соціальна педагогіка. – 2007. – № 1. – С. 20-26.
9. Диба С. Основні тенденції розвитку скаутського руху в сучасному світі / С.Диба // Шлях освіти. – 2004. – № 3. – С. 24-28.
10. Диба С. Ціннісно-нормативна основа соціалізуючої діяльності в скаутській організації / С. Диба // Рідна школа. –

2003. – № 1. – С. 25-27.

11. Жданович Ю. Методи виховання у «Пласті» / Ю. Жданович // Рідна школа. – 2002. – № 4. – С. 21-24.

12. Зайченко А., Кравченко О. Дитячий рух в Україні сьогодні. Взаємодія дитячих об'єднань із закладами позашкільної освіти // Шкільний світ. – 2009. – № 2. – С. 1-4.

13. Зайченко А. Якщо ваша дитина обере «Екологічну варту» / А. Зайченко // Початкова школа. – 2004. – № 6. – С. 54-55.

14. Зайченко А. Якщо ваша дитина обере «СПОК» / А. Зайченко // Початкова школа. – 2003. – № 10. – С. 51-53.

15. Законодавство про освіту: Збірник законів. – К.: Парламентське видавництво, 2002. – 159 с.

16. Козлова І. Неформальні угруповання: як до цього ставитися / І. Козлова // Шкільний світ. – 2000. – № 3. – С. 6-8.

17. Охрімчук Р. Дитячі громадські об'єднання в Україні: Їх виховні можливості та пропозиції школі // Початкова школа. – 2005. – № 7. – 47-49.

18. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере «КРОКС» / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2003. – № 11. – С. 60-61.

19. Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере Гайдінг / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2004. – № 4. – С. 51-52.

20. Скаути у ХХІ столітті (спецвипуск) // Завуч. – 2004. – № 20-21, липень.

21. Цимбалюк Л. Дитяча громадська організація в школі // Школа. – 2009 – №12.– С.49-71.

Інформаційні ресурси

Нормативна база (навчальна програма, ОПП, ОКХ), бібліотеки, електронні книги та підручники, інтернет-сайти:

<http://pidruchniki.ws>

<http://www.nbu.gov.ua>

<http://ua.textreferat.com>

<http://politics.ellib.org.ua>

<http://visnyk-ppsp.kpi.ua>

<http://referats.allbest.ru>

<http://osvita.ua/vnz>

<http://uk.wikipedia.org>
<http://andrmin1975chernivtsi.eto-ya.com>
<http://www.big-library.com.ua>

Навчально-методичне видання

**ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА РОБОТИ З ДИТЯЧИМИ ТА
МОЛОДІЖНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ**

Методичні рекомендації
Укладач: Надія БРИЖАК

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 6984 від 20.11.2019 р.

Відруковано в редакційно-видавничому центрі МДУ
89600, м. Мукачево
вул. Ужгородська, 26
тел. 2-11-09